

Mustahkam oila – yurt tayanchi

QILA DAVRASIDA

№ 3
(453)
2021-yil
21-yanvar
payshanba

www.od-press.uz

Ijtimoiy-siyosiy, ma`naviy-ma`rifiy gazeta

Gazeta 2012-yil may oyidan chiqa boshlagan.

ЯНГИ ВАЗИР

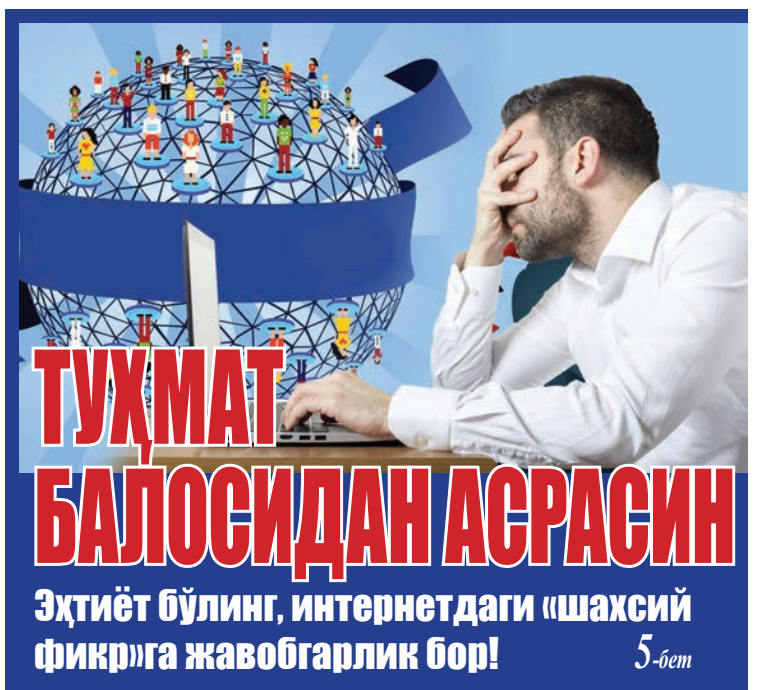
ҳамда «жисмонан ва руҳан чарчаган»лар

ФАЛОКАТЛАР ОРТИДА КИМЛАР ТУРИБДИ?

МИЛЛИЙ ҚУШИН ОРЗУСИ

Бир йилда 547 норозилик ҳаракати...

Шавкат МИРЗИЁЕВ:

ЖАМИЯТ ҲАЁТИНИНГ ТАНАСИ ИҚТИСОДИЁТ БЎЛСА, УНИНГ ЖОНИ ВА РУҲИ МАЪНАВИЯТДИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 19 январь куни маънавий-маърифий ишлар тизимини тубдан такомиллаштириш, бу борада давлат ва жамоат ташкилотларининг ҳамкорлигини кучайтириш масалалари бўйича видеоселектор йиғилиши ўтказилди, дея хабар берди Президент Матбуот хизмати.

Жаҳон тарихига назар солсак, ҳар бир халқ аввало маънавий бирлашуви, миллий ғояси билан юксалган. Бугун янги ҳаёт қуриш, ривожланган давлатлар қаторига чиқиш йўлидан бораётган мамлакатимизда ҳам миллий ғоя масаласи жуда муҳим аҳамиятга эга.

Сўнгги йилларда бу борада қатор қарорлар қабул қилинди. Республика маънавият ва маърифат кенгаши раиси Президент экани белгилаб қўйилди. Кенгашнинг ҳудудий бўлимларига масъуллик ҳокимлар зиммасига юклатилди. Бу ўзгариш маънавий-маърифий ишларни давлатимиз сиёсатида янада юксак ўринга қўтарди.

– Агар жамият ҳаётининг танаси иқтисодиёт бўлса, унинг жони ва руҳи маънавиятдир, – деди Шавкат Мирзиёев йиғилишда. – Биз янги Ўзбекистонни барпо этишга қарор қилган эканмиз, иккита мустаҳкам устунга таянамиз. Биринчиси – бозор тамойилларига асосланган кучли иқтисодиёт. Иккинчиси – аждодларимизнинг бой мероси ва миллий қадриятларга асосланган кучли маънавият.

Яқинда бўлиб ўтган йирик тадбирлар – давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлисга Мурожаатномаси, Ўзбекистон ёшларининг биринчи форуми ҳамда Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган йиғилишида маънавият йўналишидаги долзарб вазифалар белгилаб берилди. Чунки бу борада ечимини кутиб турган, ўзгаришлар шамоли кириб бормаган масалалар кўп. Миллий ғоянинг моҳиятини тўлиқ англаб етмаган, эски мафқурани тасаввур қилиб, бунга юзаки қарайдиганлар ҳам йўқ эмас. Шу боис Президент мамлакатимиз мафқурасининг асосий ғоясини таъкидлаб ўтди:

– Биз яратаётган янги Ўзбекистоннинг мафқураси эзгулик, одамийлик, гуманизм ғояси бўлади. Биз мафқура деганда, аввало, фикр тарбиясини, миллий ва умуминсоний қадриятлар тарбиясини тушунамиз. Улар халқимизнинг неча минг йиллик ҳаётини тушунча ва қадриятларига асосланган, – деди давлатимиз раҳбари.

Маълумки, бугун дунёда кескин кураш ва рақобат ҳукм сурмоқда, манфаатлар тўқнашуви кучаймоқда. Глобаллашув жараёнлари инсоният учун бекиёс янги имкониятлар билан бирга кутилмаган муаммоларни ҳам келтириб чиқармоқда. Миллий ўзлик ва маънавий қадриятларга қарши таҳдид ва хатарлар тобора ортмоқда. Фақат ўзини ўйлаш, меҳнатга, оилага енгил қараш, истемолчилик кайфияти турли йўللار билан одамлар, айниқса, ёшлар онгига устамонлик билан сингдириляпти.

Терроризм, экстремизм, трансмиллий ва кибер-жиноятчилик, одам савдоси,

наркотрафик каби таҳдидлар хавфи ошиб бормоқда. Баъзи ҳудудларда атайин беқарорлик юзага келтирилиб, норозилик кайфияти авж олдирилмоқда.

Бундай таҳликали вазиятда хушёр ва огоҳ бўлиб, халқимизнинг тинчлиги, мамлакатимиз манфаатларини ўйлаб яшаш зарур.

Давлатимиз раҳбари лоқайдлик ва бепарволик энг катта хавф эканини, бугун учраётган ижтимоий муаммоларни камайтириш учун нурунийлар тарбияси, жамоатчилик назорати етишмаётганини таъкидлади.

Йиғилишда қайд этилганидек, ижтимоий-маънавий муҳитни илмий асосда таҳлил қилишни даврнинг ўзи талаб этмоқда. Жамиятимизда маънавий-маърифий ишлар шундай асосда йўлга қўйилмагани учун ҳам кутилган натижани бермаяпти.

Шунинг учун Республика Маънавият ва маърифат маркази ишини танқидий ўрганиб чиқиб, фаолиятини тубдан такомиллаштириш зарурлиги айtilди.

Президентимиз ушбу марказнинг «Маънавият тарғиботчиси» ўқув муассасаси негизда Ижтимоий-маънавий тадқиқотлар институтини ташкил этиш таклифини билдирди.

Йиғилишда маънавий-маърифий ишларни сифат ва мазмун жиҳатидан янги босқичга қўтариш чора-тадбирлари белгиланди.

Маълумки, ҳозирги пайтда маънавият тарғиботи билан ўнлаб ташкилотлар шуғулланади. Лекин, уларнинг фаолияти аниқ мувофиқлаштирилмаётгани, ягона тизимга бирлашмагани сабабли бир-бирини такрорлаш ҳолатлари кузатишмоқда.

Бундан буён Республика Маънавият ва маърифат маркази барча ҳудудий кенгашларнинг, вазирлик, идора ва ташкилотларнинг маънавий-маърифий фаолиятини мувофиқлаштириб бориши белгиланди.

Марказ ва унинг тизимидаги ташкилотларнинг моддий-техник таъминоти кескин кучайтирилади. Унинг фаолияти илмий тадқиқот ва тарғибот-ташвиқот йўналишларида қайта ташкил қилинади.

Тарбияда танафус бўлмайди, дейди халқимиз. Лекин, маънавий-маърифий ишлардаги узвийлик ҳозирча бундай эмас. Бу борада боғча, мактаб, олий таълим, маҳалла – ҳар бири алоҳида иш олиб борапти.

«Эндиликда Маънавият ва ижодни қўллаб-қувватлаш фонди ташкил этилади. Бу жамғармага 120 миллиард сўм ажратилиб, маънавий-маърифий тарбия ва тарғибот-ташвиқот ишларини самарали амалга ошириш, миллий адабиётимизни ривожлантириш учун сарфланади».

тириш концепциясини ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди.

Ўзбек тилининг давлат тили мақомини кучайтириш, юртимизда ва хорижда уни ўрганиш бўйича замонавий технологияларни жорий этиш юзасидан кўрсатма берилди.

Бугун ҳаёт янги фикрлаш ва ишлаш, миллий «ақл марказлари» мизни шакллантиришни талаб этмоқда. Афсуски, атрофимиздаги барча сиёсий-ижтимоий жараёнларни чуқур тушуниб, таъсирчан тилда етказиб берадиган таҳлилчи ва экспертларимиз жуда кам. Бундай вазиятда жамиятимизни маънавий таҳдидлардан ҳимоя қилиш борасидаги илмий-амалий тадқиқотларни тубдан қайта кўриб чиқиш зарур.

Шу маънода, Маънавият ва маърифат, «Тараққиёт стратегияси», Ислоҳ цивилизацияси марказлари, ижтимоий-гуманитар йўналишдаги тадқиқот институтлари ҳақиқий «ақл марказлари»га айланиши кераклиги таъкидланди.

Миллий ғоя тарғиботи, маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш, жамиятда адабиёт ва китобхонликни янада ривожлантириш мақсадида «Ижод» жамоат фонди негизда Маънавият ва ижодни қўллаб-қувватлаш фонди ташкил этилиши қайд этилди.

Бу жамғармага 120 миллиард сўм ажратилиб, маънавий-маърифий тарбия ва тарғибот-ташвиқот ишларини самарали амалга ошириш, миллий адабиётимизни ривожлантириш учун сарфланади. Бу маблағнинг 90 миллиард сўми ҳудудларда маънавий-маърифий соҳаларни ривожлантиришга, 20 миллиард сўми Ёзувчилар уюшмаси фаолиятини қўллаб-қувватлашга, 10 миллиард сўми мамлакат миқёсида маънавий-маърифий ишларни самарали ташкил қилишга йўналтирилади.

Шу йилдан бошлаб, маънавият ва маърифат соҳаси ихтисосликларини фаоллар классификаторига киритиш, бу йўналиш бўйича етук кадрлар тайёрлаш бўйича топшириқлар берилди.

Китобхонлик маданиятини кенгайтириш, кино санъатини изчил ривожлантириш, барча телеканаллар қошидаги бадиий кенгашлар фаолиятини танқидий таҳлил қилиб, теледастурларнинг савиясини ошириш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилди.

– Агар кимдир, маънавият масаласи – бу фақат Маънавият маркази ёки тегишли вазирлик ва идораларнинг иши, деб ўйласа, хато қилади. Буларнинг барчаси олдимизда турган энг асосий, энг муҳим вазифалардан биридир, – деди Президент.

Видеоселектор йиғилишида муҳокама қилинган масалалар бўйича соҳа мутасаддилари, ўқитувчи ва профессорлар, вазирлар, вилоят ҳокимлари фикр билдирди.

Янги вазир:

«ИНСОН РЕСУРСЛАРИ НОТЎҒРИ ТАСАРРУФ ҚИЛИНМОҚДА»

Хабарингиз бор, ўтган ҳафтада Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига янги вазир тайинланди. Термиз давлат университети ректори вазифасида ишлаб келаётган Абдуқодир Тошқулов ушбу лавозимда иш бошлади. Янги вазир кўп йиллардан бери муаммолар гирдобиди қолиб келаётган соҳани ислоҳ қила оладими? Буни амалга оширишда нималарга таянилади? Йўғилиб қолган муаммоларга янги вазирнинг муносабати қандай?

Кўп кеча Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги марказий аппаратида ўтказилган кенгайтирилган йўғилишда вазир шу масалаларга эътиборни қаратди. Унда вазирлик фаолиятини самарали ташкил қилиш бўйича муҳим вазифалар жамоа иштирокида батафсил муҳокама қилинди.

«Вазирликдаги дастлабки уч кунлик фаолиятимдан келиб чиқиб, қисқача хулосамни айтадиган бўлсам, афсуски, таассуротлар кишини хурсанд қилмайди, – деди вазир ўз сўзида. – Жамоада эркин ва ижодий муҳит йўқдай, ходимлар ҳорғин ва ташаббус кўрсатмайди. Сабаби иш тартиби тўғри ташкил этилмаган. Назаримда, инсон ресурслари нотўғри тасарруф қилинмоқда. Ходимлар ишда кўп вақт қолиб кетиши натижасида жисмонан ва руҳан чарчаган кўринади. Оиласига, фарзандлар тарбиясига эътибор қаратишга улгурмас керак...»

...Бугапарни эшитган ўқитувчи зоти борки, бир қалқиб тушган бўлса, ажаб эмас. Сабаби, «эркин ва ижодий муҳит йўқ» деган гап нафақат олий ва ўрта-махсус таълим вазирлиги, балки соҳадаги барча муассасалар учун тааллуқли, десак хато бўлмайди.

Ўз лавозим вазифаси бир четда қолиб, ҳар кун тинимсиз ҳисобот жадвалларини тўлдиришдек техник ишлардан бош кўтара олмаётган ходимлар ҳорғин бўлмай қандай бўлиши

мумкин? Шундай ишдан бирон самара кутиш тўғрими?

Вазир бундай вазиятга ечим сифатида шундай фикр билдирди: «Ходимларга, аввало, иш жойида эркин ишлаш, ижодий фикрлаш, қолаверса, дам олиш учун кулай шароит яратиш бериш ва ундан кейин иш унумдорлигини талаб қилиш мумкин». Агар шуни фақат сўздагина эмас, ҳақиқатда амалга ошириш имкони бўлса, муайян самарага эришиш мумкинлигига ишонса бўлади.

Вазир йўғилишда айрим структуралар фаолиятига ҳам тўхталиб, уларнинг қониқарсиз фаолият юритаётгани, бугунги кун талабларига жавоб бермаслигини қайд этди. Бундан буён ҳар бир бошқарма ва бўлим фаолияти нагиздорлиги мониторинг қилиниши, самарали фаолият юритган мутахассислар муносиб тақдирланиши, аксинча, ўз функционал вазифаларини бажармайдиган ходимлар билан тузилган меҳнат шартномаси бекор қилиниши айтилди.

Вазирлик ахборот хизмати фаолияти ҳам танқид қилинди.

«Ахборот хизмати вазирликнинг юзи бўлиши керак. Бугунги ахборот асрида тезкор ва профессионал ёндашув талаб этилади. Ижтимоий тармоқларда соҳага оид танқидий материаллар эълон қилиниб, жамоатчилик томонидан кенг муҳокама қилинаётган бир вақтда ахборот хизмати томошабин бўлиб туришини қандай изоҳлаш мумкин? – дея эътироз билдирди Абдуқодир Тошқулов. – Соҳага оид жамоатчиликни қизиқтирган мавзуларда тезкор ахборот бериш, ОАВ билан доимий ижодий ҳамкорлик қилиш ва танқидий-тахлилий материалларга ўз вақтида муносабат билдириш орқалигина аҳолининг ишончини қозониш мумкин».

Ҳақиқатан, тегишли мутасаддилар ОАВ фаолиятига бироз эътибор берсагина барча соҳаларда силжиш бўлиши эҳтимоли кучли. Афсуски, эътиборсизлик деган пандимедан ҳам хатарлироқ иллат кўпгина муаммолар ечимига тўғаноқ бўлиб келяпти.

Учрашувда бошқарувда ва ахборот алмашишда замонавий АКТ имкониятларидан унумли фойдаланиш зарурлиги, ОТМларга юборилаётган топшириқларни мувофиқлаштириш, бир-бирини такрорлайдиган вазифаларни қисқартириш, ижро интизомига қатъий риоя қилиш лозимлиги айтиб ўтилди.

«Бугундан бошлаб янгича иш тартибига ўтсак: қоғозбозликни имкон қадар камайтириш, ортиқча мажлисбозликка чек қўйиш ва ўз ишимизга меҳр билан муносабатда бўлиб, ундан завқланиб ишлайлик. Агар ҳар биримиз зимма-зимдаги вазифаларга масъулият билан ёндашиб, бир тану бир жон бўлиб, ҳамжихатликда ишласак, ишимизда албатта унум бўлади. Шунда халқимиз ва давлатимиз раҳбари томонидан билдирилган ишонччи оқлаймиз ва соҳа олдига қўйилган вазифаларни бажарамиз».

Таълим муассасалари билан ишлаш принципларида ҳам қайта кўриб чиқилган жиҳатлар мавжуд эканига алоҳида эътибор қаратилди. Вазирлик олдида таълим сифатини таъминлашдек ўта масъулиятли вазифа турибдики, бу вазифани олий таълим муассасалари билан ишчанлик ва ўзаро ишонч руҳидаги муносабатларни йўлга қўйибгина амалга ошириш мумкинлиги қайд этилди.

«Олий таълим муассасасида мавжуд бўлган муаммони кимга айтишини билмай юрган раҳбарларнинг дардини биринчи навбатда вазирлик, биз тинглашимиз ва уни ҳал қилиб бериш чораларини кўришимиз керак. Олдин тизимдаги раҳбарлар, профессор-ўқитувчилар ва ходимлар учун етарли шарт-шароит яратишимиз, ундан кейингина улар олдига вазифаларни қўйсак, тўғри бўлади», – деди Абдуқодир Тошқулов.

Ҳа, олий таълим соҳаси жамиятдаги ҳамма тармоқ ва тизимлар учун асосий мутахассислар тайёрлайдиган, ёшларнинг таълим-тарбияси билан шуғулланадиган кадрларни етиштириб берадиган етакчи соҳа ҳисобланади. Шу маънода ислохотлар дастлаб айна шу ердан бошланиши зарур, албатта. Бунинг учун бугун билдирилаётган ғоялар амалий аҳамият касб этиши, рўёбга чиқиши керак. Акс холда, кўзланган мақсадларга етиш имконсиз.

ФИТНА

фалокатлар ортида кимлар турибди?

ёхуд бугунги сиёсатга хиёнат

Мана, яна бир Янги йилни – 2021 йилни жуда яхши кутиб олдик. Оммавий тадбирлар бекор этилганини ҳисобга олмасак, авваллари сира бундай шодиёна бўлмаган эди. Қувончимиз фалакка етди, орзу-умидларимиз олам-олам бўлди, табриklarимиздаги жўшқинликка қиёс тополмаймиз. Мушакбозликдан қулоқларимиз қоматга келиб, кўзларимиз яйради...

Лекин энди қарасак, кутиб олган янги йилимиз биз энтик-кандек қувончу шодликларга тўла эмасдек. Дастлабки ўн куннинг ўзидаёқ қалбларимиздаги қувончимизга путур етди. Бунинг сабаблари нима, дейсизми?

Келинг, бир бошдан бошлайлик.

Жиззахда қурилаётган кўп қаватли бино кулаб тушди.

Бу ҳодиса одамнинг кўнгида катта хавотир уйғотмай қўймайди. Қанча-қанча оилалар

янги кўп қаватли уйларга кўчиб ўтган, ахир. Яна қанчаси кўчиб ўтади. Бир бинодаки камчилик, шунчаки камчилик эмас, инсон ҳаётини хавф остига кўядиган ўта мудҳиш нуқсон бор экан, бошқа иморат ундан холи бўлиши дарров асосли шубҳа уйғотади. Жиззахдаги воқеадан буён ҳойнаҳой янги уйларда яшаётган, энди кўчиб ўтмоқчи бўлаётганлар юрагини ҳовучлаб ўтирибди. Булар қаторига уларнинг яқинларини ҳам қўшинг.

Янги йилдан буни кутмаган эдик.

Андижонда сув қувурида авария юз берди.

Одамзот ош-овқатсиз анча вақт яшаши мумкин. Сувсизликка тоқати йўқ. Чанқаган одамни ҳеч нарса билан овутиб бўлмайди. Боз устига, сувга инсон танасидан бошқа ташқи эҳтиёжлар ҳам бор. Масалан, иситиш тизимлари ишлаши учун ҳамма нарсдан олдин сув талаб қилинади. Маиший томонини олсак, энг қуюқ

овқатга ҳам бир қултум сув солинади, кир ювишга сув керак ва ҳоказо.

Андижондан сўнг Наманганда, сал кейин Янгийўлда шундай техноген фалокат рўй берди.

Янги йилдан буни кутмаган эдик.

Ҳаммасини санамаймиз. Бир далилни келтириш билан чекланамиз. Ижтимоий тармоқларда кутиб олган йилимиз бошида электр ва газ таъминотидаги муаммолар тўғрисидаги хабарлар кўпайди.

Буларнинг барчаси мулоҳазага ундайди. Техноген фалокатлар ва бошқа муаммолар *форс-мажор* аталувчи ҳодисанинг оқибатими ёки кимларнингдир қинғир қўллари билан атай уюштирилаётган

ишларми? Бошқача айтганда, Президентнинг Мурожаатномасидан кўп ўтмай, кетма-кет юз бераётган бу воқеалар саботажга, яна ҳам очиги, фитнага ўхшаб кетмаяптими?! Давлат раҳбарининг шахсан ўзи ҳар бир янги қурилган уйнинг сифатини текширмайди, ҳар бир қувурнинг техник ҳолатини назорат қилмайди, ахир!

Туркларда бундай гап бор: «*Эр-хотин уришиб қолса, ҳукумат айбдор бўлади*».

Мана шундай ҳодисаларни жўртгага уюштириб, халқ орасида ислохотларга ишончсизлик, давлатдан норозилик кайфиятини уйғотиш ҳеч гап эмас. Ким қандай хулоса қилса, ўзига қўйиб берамиз.

Хитойларда «*Энди хўб ажиб замонларда яшашимизга тўғри келади*», деган гап бор.

Бизнинг бошимизга «хўб ажойиб замонларда яшаш»дек мусибат тушишидан Яратганининг ўзи асрасин.

Мадина МАШРАБХОН

Тўққиз ойда беш қўмондон

1937 йил 21 ноябрь. Мудофаа наркоми хузуридаги ҳарбий кенгаш йиғилиши 1937 йил якунлари ва 1938 йилги вазифаларга бағишланади. Ўрта Осиё ҳарбий округининг янги қўмондони (1937 йил августидан тайинланган) комкор Александр Локтионов унда маъруза қилади. Қўмондон кузги ўқув машғулотида камчиликлар кузатилгани, оқибатда жанговар вазифа ижросида оксашлар бўлганини айтади. Бунга сабаб қилиб, ҳарбий бошқарувдаги муаммони, штабларда тажриба ва кўникмага эга бўлмаган янги бошлиқлар тайинланганини енг учидан рўқач қилади. Нарком хузурида бунинг ортидаги асосий муаммони айтишга жазм қилмайди. Яъни қатағон туфайли тажрибали командирлар қатли ом қилинаётганини ичга ютади.

МИЛЛИЙ ҚЎШИН ОРЗУСИ

(иккинчи мақола)

Аммо бир рақам мазкур йиғилишда янграйди. Бу округда бошқарув-қўмондонлик вазифаларининг 600 га яқини бўшаб қолгани. Булар юқори ва куйи ҳарбий бошқарув органлари масъулларининг ёппасига қатағон қилинганини кўрсатадиган мисол. Ичида ўзбек йигитлари, бўлажак қўмондонлар ҳам бор эди...

Буни карангки, округ қўмондонини 1937 йил декабрида юқори лавозимга ўтказишади. Сиёсий қатағон оқибатида жанговар шайлиги сусайган округдан шу тариха қутилади. Аммо тўрт ой ичида қўмондон лавозимидан олинди, нарком ўринбосари вазифасига тайинланиши кишини ўйлантиради. Туркистонда ҳарбий кадрларга, хусусан миллий кадрларга қаратилган сиёсий қатағонга кўз юмгани учун мукофотми, бу? Қўлимизда мантиқий фикрлашдан бўлак асос йўқ. Фақат 1941 йилда Бериянинг топшириғи билан Александр Локтионовнинг отиб ташлангани масалани яна чувалаштиради. Бизнингча, қўмондон адолатсиз сиёсий қатағон армияни, хусусан округ қўшинлари жанговар шайлигини сусайтирганини англаган. Қаршилиқ қила олмаса-да ўз иродасини кўрсатган.

Сергей Павловичнинг ёзишича, Ўрта Осиё ҳарбий округи қўшинларида ўтказилган оммавий-сиёсий қатағон жараёнида 9 ой ичида 5 нафар қўмондон алмашади. Улар: М.Великанов, И.Грязнов, А.Локтионов, Л.Петровский, И.Апанасенко. Ажабланарлиси улардан 3 нафари сиёсий жинояти учун отиб ташланади. 2 нафари эса округдан бошқа ҳудудга хизматга кўчирилади. Бу тасодифмикин?..

Ҳа, шўроларнинг халқ душманларидан округни тозалаш ниқоби остидаги жиноятига қўмондонлар эътироз билдиришмаса-да, айбловлар асоссиз эканлигини англашган. Округдаги сиёсий қатағоннинг асл моҳиятини билишган. Бу эса уларнинг кейинги тақдирига таъсир этган бўлиши мумкин. Улар учун хукм ўқилишига шунинг ўзи етарли эди. Бу мантэк берган хулоса. Негаки отиб ташланган қўмондонлар кейинчалик оқланган.

Миршаропов ва ўзбек миллий дивизияси

Сиёсий қатағонга учраган ҳарбийлар ичида Туркистон ўғлонлари ҳам бор эди, дедик. Ҳамкасбим, резервдаги

подполковник Фурқат Эргашев шундай ёзади: «1920 йил 17 мартда Тошкент пиёдалар қўмондонлик курси деб қайта номланган билим юртида маҳаллий халқ вакиллари – ўзбек, тожик, туркман, қозоқ ва қирғиз миллатига мансуб курсантлар бўлинмаси шакллантирилади. Шу йилнинг 1 апрелидан ўқув дастурига ўзбек тили фани ҳам киритилади. 12 ноябрда билим юртида 5-битирув маросими бўлиб ўтади. Битирувчилар орасида Миркомил Миршаропов, Исҳоқ Мукомбаев, Иброҳим Муродов, Нурмат Муҳамедов, Муҳаммад Раҳимов каби маҳаллий халқ вакиллари бор эди».

Шунингдек, муаллиф Турккомиссиянинг 1923 йил декабридаги йиғилишида миллий ҳарбий қисмлар учун ўрта қўмондонлик таркибини тайёрлаш мақсадида Ўрта Осиё миллатлари бирлашган ҳарбий мактабини ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилинганини ёзади.

Маълумотларга кўра, 1933 йили билим юрти курсантларининг 35 фоизини ўрта осиеликлар ташкил қилган.

Ҳамкасбим ҳарбий билим юрти битирувчиларидан иборат ўзбек миллий дивизияси ҳақида ҳам сўз юритади. Мазкур дивизиянинг ҳарбий машқларда эришган ютуқлари, замонавий ҳарбий билим ва техникани мукамал эгаллаб бораётгани шўро ҳокимиятини чўчитгани ҳақида ёзади. Яъни республика раҳбарлари миллий дивизия ёрдамида Ўзбекистонни Совет Иттифоқидан ажратиб олиши мумкинлигидан хавотир ва таҳликага тушилгани борасида айтади. Шу хавф туфайли 1937 йил 28 октябрда Миркомил Миршаропов «халқ душмани» сифатида ҳибсга олинди, отиб ташланди. У билан бирга юзлаб миллий ҳарбий кадрлар қатл қилинган, дивизия бутунлай тарқатиб юборилган. Бу айнан

юқорида тилга олинаётган давр – Ўрта Осиё ҳарбий округидаги оммавий қатағон даврида юз берган эди. Афсус қўлимизда қатағон қилинган ўзбек ҳарбийлари ҳақида тўлиқ маълумот йўқ.

Округдаги сиёсий қатағонга сабаб қилиб ҳарбий-эсер ташкилотлари, миллий аксилшўровий, монархик аксилшўровий гуруҳлар билан ҳамкорлик каби ёлғон иддаолар рўқач қилинади. Бундай ташкилот, гуруҳлар бормиди ўзи? Буниси энди, алоҳида мавзу.

Мустабидларнинг миллий масалада ҳайиқишига асос бор эди. 1917 йилнинг ўзида Туркистонда 547 маротаба мустабидларга қарши исён кўтарилган. Бу биринчи сабаб. Иккинчиси миллий озодлик ҳаракатининг ҳали сўнмаган олови. Расмий маълумотларда қайд этилишича, шўролар Ўрта Осиёда босмачилик деб атаган миллий озодлик ҳаракати 1931-1932 йилларда тугатилган.

Шўролар ҳадиғи, кўрқувини англадингизми? Туркийларнинг жангу жадал билан тўла тарихдан, қонда қайта уйғонган бобомерос жасоратдан кўрқув эди бу.

Уни таг-томири билан йўқ қилишга эса қатағон баҳона бўлди. Қолаверса, сиёсий қатағон ишга тушган даврда шўро ҳукумати «қаддини» анча тиклаб олган эди. Шу сабабли Ўрта Осиё ҳарбий округи баҳонасида миллий кадрларга зарба берилди. Бизнинг миллий ҳарбий салоҳиятимиз ўсишидан ўзларини муҳофаза қилишди.

1990 йил ва 616 офицер

Тарихнинг анчайин яқинроқ саҳифаларига бир назар ташлайлик. Мудофаа вазирлиги ҳақида тайёрланган китоб лойиҳасида бир маълумот эътиборни тортди. 1990 йил март, Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси. Унда республика ҳарбий комиссари сўзга чиқиб, Ўзбекистонда ўзбек миллатига мансуб бўлган 2 генерал, 403 қапта ва 211 кичик офицер – жами 616 офицер фаолият кўрсатаётганлигини таъкидлаб ўтади. Сессияда сўзга чиққан Ж.Шаҳмарданов

маҳаллий миллатга мансуб офицерлар асосан ДОСААФ ташкилотларида, ҳарбий комиссарликларда хизмат қилаётганлигини ва бу нотўғри эканлигини, қачонки улар жанговар қисмларда хизмат қилсаларгина генерал ва маршал бўлишлари мумкинлигини куюниб гапиради.

Тилга олинаётган ушбу китоб лойиҳасида келтирилишича, бешта республика «жилови»ни ушлаб туришдаги муҳим восита, ҳарбий-маъмурий бирлик – Туркистон ҳарбий округида 1991 йилда 3234 кўшилма, қисм ва муассасалар фаолият юритиб, қўшинларнинг умумий сони 108 минг кишигача бўлган. Демак, ҳарбий комиссар келтирган статистикага таянсақ, Туркистон ҳарбий округи штаби жойлашган Ўзбекистонда миллий ҳарбий кадрлар – офицерлар 1 фоизга ҳам етмайди. Ўзбекистон Биринчи президенти Ислам Каримовнинг «Миллий армиямиз – мустақиллигимизнинг, тинч ва осойишта ҳаётимизнинг мустақкам кафолатидир» китобидаги иқтибос ҳам бу фикрни қувватлайди: «У пайтда ҳарбийлар сафида маҳаллий кадрлар жуда оз эди. Буни 1990 йилда маҳаллий офицерлар юртимиздаги ҳарбий кадрларнинг атиги 0,6 фоизини ташкил этгани ҳам тасдиқлаб турибди». Минг афсуски «атиғи» дейилган фоизни ташкил этувчи офицерларнинг ҳам асосий қисми юқорида келтирилганидек, ножанговар бўлинмаларга ташланган.

Кетмон ва шўролар ҳадиғи

Қўлимизда Тошкент олий умумқўшин қўмондонлик билим юрти (ҳозирги Куролли Кучлар академияси)нинг 1991 йилдаги битируви билан боғлиқ маълумот. Билим юртини 1991 йилда 222 нафар курсант битириб, офицер бўлади. Уларнинг орасида бор-йўғи 5 нафари ўзбек миллатига мансуб эди. Бу умумий битирувчиларнинг 2 фоизи дегани. Мустақиллик эълон қилингунча миллий ҳарбий кадрларга муносабат қандай эканлиги биргина мана шу рақамда ҳам акс этиб турибди.

Эътибор билан қарасангиз шўроларнинг зимдан юритган, парчаланиб кетгунига қадар давом этган бундай сиёсати замирида ўша таниш ҳадик, кўрқув намоён бўлаверади. Бу туркий бобокалонларимизга хос жасоратдан, ҳарбий салоҳиятдан кўрқувдек туюлаверади. Ойбек айтган кетмон бежиз ўзбек йигитининг қуролига айлантилмади.

ТУҲМАТ БАЛОСИДАН АСРАСИН

Интернетда «шахсий фикр» орқали кимгадир бўхтон уюштирганлик учун қонунчилигимизда жазо белгиланганидан хабарингиз борми?

Халқимизда «Ўт балосидан, сув балосидан, тухмат балосидан асрасин» деган нақл бор. Бу бежиз эмас. Чунки, инсон кутилмаганда тухматга дуч келса, ўзини қўярга жой тополмайди, дунё кўзига қоронғи кўринади. Бу иллат барча дин ва дунёвий қадриятларда қоралаб келинади. Жумладан, миллий қонунчилигимизда ҳам.

Яқинда бу борадаги қонун талаблари бир-мунча ўзгарди. Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 25 декабрда имзоланган «Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал кодексларига ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Қонунига кўра, Жиноят кодексининг 139-моддасига ҳам қатор ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди.

Илгари бу модда қуйидагича баён этилган эди: Тухмат қилиш, яъни била туриб бошқа шахсни шарманда қиладиган уйдирмалар тарқатиш, шундай ҳаракатлар учун маъмурий жазо қўлланилганидан кейин содир этилган бўлса, энг кам ойлик иш ҳақининг эллик бараваригача миқдорда жарима ёки икки йилгача ахлоқ тузатиш ишлари билан жазоланади.

Нашр қилиш ёки бошқача усулда кўпайтирилган матнда ёхуд оммавий ахборот воситалари орқали тухмат қилиш энг кам ойлик иш ҳақининг эллик бараваридан юз бараваригача миқдорда жарима ёки икки йилдан уч йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд олти ойгача қамок билан жазоланади.

Тухмат оғир ёки ўта оғир жиноят содир этишда айблаб, оғир оқибатлар келиб чиқишига сабаб бўлган ҳолда, хавфли рецидивист томонидан, ғаразгўйлик ёки бошқа паст ниятларда қилинса, уч йилгача озодликни чеклаш ёхуд уч йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Энди нима ўзгарди?

Аввало, бизда қонунчиликдаги энг кам иш ҳақи ўрнига «базавий ҳисоблаш миқдори» тушунчаси киритилган. Айни пайтда бу миқдор 223 минг сўмни ташкил қилади. 2021 йилнинг 1 февралдан бошлаб, бу миқдор 245 минг сўмга етади. Модданинг 1-қисмида «энг кам иш ҳақи» сўзлари «базавий ҳисоблаш миқдори»га алмашганини ҳисобга олмасак, деярли ўзгариш йўқ.

Модданинг иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилган:

«Нашр қилиш ёки бошқача усулда кўпайтирилган тарзда, шу жумладан оммавий ахборот воситаларида, телекоммуникация тармоқларида ёки Интернет жаҳон ахборот тармоғида жойлаштириш орқали тухмат қилиш базавий ҳисоблаш миқдорининг 200 бараваридан 400 бараваригача миқдорда жарима ёки 300 соатдан 360 соатгача мажбурий жамоат ишлари ёхуд 2 йилдан 3 йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёки бир йилгача озодликни чеклаш билан жазоланади».

Аввало, телекоммуникация тармоқлари ва интернет тушунчасининг ушбу моддага киритилиши масалани янада ойдинлаштиради. Тасаввур қилинг, кимдир илгари фейсбук ёки телеграмдаги саҳифаси орқали ўзига ёқмаган бирор одамга нисбатан тухмат қилса, унинг шаънини тупроққа булғаса, минглаб одамлар олдида шарманда қилса ҳам, йўлини топиб, сувдан қуруқ чиқиши мумкин эди. Ахир у «мен газета, журнал ёки телевидениеда тухмат қилганим йўқ» дейди, гўё бор-йўғи ўзининг интернетдаги саҳифасида «шахсий фикрларини ёзган». Лекин бугунги кунда интернетдаги маълумот матбуот ёки ТВдан кўра тезроқ тарқалиши, кўпроқ одамларга етиб бориши мумкин.

Кейинги пайтларда ижтимоий тармоқларда одамларнинг фикр-мулоҳазалари анча эркинлашди. Бу албатта яхши. Сўз эркинлиги ҳар бир инсоннинг шахсий ҳуқуқи. Аммо, бир инсоннинг ҳуқуқи ва эрки иккинчи

инсоннинг ҳуқуқ ва эркинликларини поймол қилмаслиги шарт! Афсуски, бу имкониятни суистеъмол қилган ҳолда, кейинги йилларда интернет орқали кўзига ёмон кўринган одам борки, бўлар-бўлмас айб билан таҳқирлайдиган, масхара қиладиган, тухмат ва бўхтон қиладиганлар ҳам кўпайди. Шу боис, қонунчиликда бу масалага алоҳида эътибор қаратилди. Шу билан бирга, модданинг санкция, яъни жазо қисми ҳам бирмунча аниқлаштирилди.

139-модда 3-қисмининг санкцияси ҳам ўзгарди, янада муайянлашди.

Эндиликда, тухмат оғир ёки ўта оғир жиноят содир этишда айблаб, оғир оқибатлар келиб чиқишига сабаб бўлган ҳолда, хавфли рецидивист томонидан, ғаразгўйлик ёки бошқа паст ниятларда қилинса, БХМнинг 300 бараваридан 500 бараваригача миқдорда жарима ёки 360 соатдан 400 соатгача мажбурий жамоат ишлари ёхуд 1 йилдан 3 йилгача озодликни чеклаш билан жазоланади.

Яъни тухмат учун озодликдан маҳрум қилиш жазоси бекор қилинди. Бу нима? Тухматчилар учун «имтиёз»ми? Йўқ, ундай эмас! Аксинча, сўз эркинлиги учун масъулиятни оширишди.

Аввало, тан олиш керакки, шу пайтга қадар тухмат учун уч йилгача қамаш ҳоллари амалиётда камдан-кам ҳолатда кузатилган. Қолаверса, бир инсонни озодликдан маҳрум қилиш билан бир муаммо ҳал бўлиб қолмайди. Аксинча, унинг ортидан яна бошқа муаммолар келиб чиқади. Озодликдан маҳрум қилинган шахснинг яқинлари, оила аъзолари бундан қанча-қанча моддий ва маънавий қийинчиликларга дуч келади.

«Яхши отга бир қамчи» деган нақл бор. Инсон бошқа бировни ноҳақ айлагани учун 10 миллион сўмлаб жарима тўлаб кўрсин-чи? Мол аччиғи – жон аччиғи. Кейинги сафар ўйлаброк иш тутати, тилига эҳтиёт бўлади.

Умуман олганда, тухмат учун белгиланган жазоларнинг аниқроқ, мантиққа яқинроқ тус олгани бу борада қонунчилик янада такомиллашганини кўрсатади.

Рустам ЖАББОРОВ,
«Адолат» Миллий ҳуқуқий
ахборот маркази масъул ходими

Буни қарангки, бу сиёсат нуқси Ўзбекистон миллий армиясини тузишни бошлаган илк даврда ўзини кўрсатди. Энг катта муаммо бу ҳарбий кадрлар масаласи эди. Собиқ Иттифоқнинг парчаланиши, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши томонидан 1992 йил 14 январда «Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган ҳарбий қисмлар ва ҳарбий ўқув юртлири тўғрисида» қарор қабул қилиниши муаммони янада долзарб кўринишга олиб келди. Чунки Туркистон ҳарбий округи қисм ва бўлинмаларида ҳарбий хизматни ўтаётган, турли республикалардан бўлган, ҳарбий хизматчилар орасида ҳам ўз ватанларига қайтиш жараёни бошланди. Бунинг устига Туркистон ҳарбий округи тугатилиши муносабати билан тайёрланган буйруқда ёши етган ҳарбий хизматчиларни нафақага чиқариш, бошқа республикаларга ўтказиш белгиланиши кадрлар танқислигини келтириб чиқарган эди. Масалан, ўша даврда биргина Ҳаво ҳужумидан мудофаа кўшинларидан 378 нафар офицер бошқа давлатларга ўтказилган бўлса, 63 нафари ҳарбий хизматдан бўшатилди.

Бу масалани ҳал этиш учун бир қатор янги ҳарбий билим юртлири, Қуролли Кучлар академияси ташкил этилди. Қисқаси, қанчалик қийин бўлмасин, Ўзбекистон бу борада ўз йўлини танлади.

Жасоратнинг номи Ўзбекистон

Мана, миллий армиямиз ташкил этиш, миллий ҳарбий кадрлар тайёрлаш борасида бошланган саъй-ҳаракатларга ҳам қарийб ўттиз йил тўлапти. Биргина ўтган йилда ҳарбий кадрлар тайёрлаш борасида яна бир муҳим қадам ташланди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 22 октябрдаги «Ҳарбий тиббиёт соҳасида кадрлар тайёрлашнинг сифат жиҳатидан янги тизимини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, юртимизда Ҳарбий тиббиёт академияси ташкил этилди. Янги Ўзбекистондаги ислохотлар, жумладан мамлакатимиз Президенти ташаббуси билан миллий армиямизда бўлаётган янгиланишлар туфайли ҳарбий кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ҳамда малакасини ошириш тизими принципиал жиҳатдан мутлақо янги асосга ўтказилди. Бу ҳақда узоқ тўхталиш мумкин.

2020 йилнинг 23 августидан 5 сентябргача давом этган «АрМИ – 2020» халқаро армия ўйинларида 32 давлатнинг 156 жамоаси қаторида Ўзбекистон Мудофаа вазирлиги ҳарбий хизматчилари 16 йўналиш бўйича иштирок этди. 3 та биринчи, 8 та иккинчи, 3 та учинчи ўринни эгаллаб, умумжамоа ҳисобида 3-ўринни эгаллади. Қатор йўналишларда рекорд натижаларни қайд этди. Буюк Британияда разведка бўлинмалари ўртасида 40 йилдан зиёд вақт давомида ўтказиб келинаётган халқаро «Кэмбрия патрули» мусобақасида ўзбек ўғлонлари иккинчи бора қатнашгандаёқ ғолиб бўлди. Бор-йўғи иккита мисол келтирдик. Буни ҳали анча давом эттириш мумкин. Аслида мана шунинг ўзиёқ Ўзбекистон армиясидаги миллий кадрлар салоҳиятига баҳо бериш учун етарлидир.

Оққан дарё оқаверади. Миллий кўшин орзуси ушалиши учун 29 йилнинг ўзи етарли бўлди. Уйғонишимиз, кимларнинг авлодлари эканчилигимизни англашимиз учун катта меҳнат қилинган йиллар бу. Энди бедормиз. Негаки қонимизда қайта уйғонган жасоратнинг номи – Ўзбекистон. Миллий кўшин орзуси амалга ошган кунларимизга шукрона келтириб яшайлик.

Алижон САФАРОВ,
Ўзбекистон Журналистика ва
оммавий коммуникациялар университети
катта ўқитувчиси, захирадаги полковник

Бир сўз

Шоира навбатчиликда ўтирар экан, пўрим кийинган, ўрта бўйли, қорачадан келган бир аёл кирди. Ҳол-аҳвол сўрашиб бўлгач, нолий бошлади.

– Бу ерда бир тузук дўхтир йўқ, қанака болница ўзи?!

– Нега, ундай дейсиз? Қўлимиздан келган ҳамма чорани қияпмиз-ку.

– Э, ўргилдим. Ҳеч қайсингиз тузук ўқимагансиз, соҳангизни билмайсиз. Бу қишлоқда тиббиёт нол. Бизга ўхшаган бечоралар мажбурдан келиб, аҳмоқона

муолажалар қурбони бўлмоқдамиз. Биронта яхши дўхтир йўғ-а бу ерда.

– Ҳар ким ўз фикрига эга, ким нима деса десин, лекин ҳамма рози бўлиб кетмоқда. Опа, фарзандларингиз бор-а?

– Албатта, уч пахлавоним бор.

– Қаерда ишлашади.

– Бозорда, олиб-сотар...

– Эҳ, аттанг... Ўшаларнинг ҳеч бўлмаса биттасини ўқитганингизда эди, ўзингиз айтгандай, зўр шифокор бўлишармиди. Сизга ҳам қийин, ачинаман опа.

Бемор нима дейишини билмай секин кўзгалди.

Зиқрилла МАМАТОВ,
ЎзЖОКУ талабаси

Қишлоқ хўжалиги соҳасини ривожлантириш биринчи галда мелиорация ва ирригация ишларининг қанчалик сифатли ва самарали ташкил этилганига чамбарчас боғлиқ. Мамлакатимизда сўнгги йилларда айна мана шу йўналишда ҳаётга татбиқ этилаётган кенг кўламли лойиҳалар аллақачон ўзининг дастлабки натижаларини бера бошлади.

Мелиорация ва ирригация ишларига жиддий эътибор қаратилиб, ариқ-зовурларни, коллекторларни реконструкция қилиш, дренаж тармоқларини ювиб тозалаш, ер бағрини сизот, шўр, зах сувларидан аритишга етарлича маблағ ажратилмоқда. Ушбу маблағларни белгиланган мақсадлар учун сарфлаб, эл-улуснинг дуосини олаётган меҳнат жамоалари орасида «Учтепамахсуссувпудрат» масъулияти чекланган жамияти ҳам ўз ўрнига эга.

Шукуҳли диёр тараннуми

Жиззах заминини шукуҳли, тароватли гўша деб аташади. У Самарқанд, Бухоро ва Хоразм сингари кўҳна, айна паллада навқирондир. Фарғона водийси сингари жаннатмонанд, қорли тоғлар бошида турган гулларга бурканган диёрдир. Воҳанинг сўлим ва оромидан боғ-роғлари, бир-бирдан обод ва кўркем қишлоқ, овул, кўрғонлари, ҳосилдор замини кишиларни ҳамиша мафтуну лол этиб келган. Айниқса, танги, мард, юртсевар, меҳнаткаш одамларининг матонати, ғайрату шижоатига қойил қолмасдан илож йўқ. Йил-ўн икки ой далада куёшни елкалаб олган бободехқонларнинг кўнгли ўзи кузда уйган хирмондай сарбаланд. Дехқон мардум фақатгина меҳнатни билади, жон қойитиб астойдил ишлайди. Фақат яхши, эзгу ният қилади, ишлайди. Ёруғ ўй билан яшайди – ҳосилни кўпайсин, ниятим холис менинг дейди.

*Талпинади яшил далалар –
Совутади асов отини.
Кўёш ширин ўйларга толар,
Бугун ёзар гул ижодини...*

Чиндан ҳам, ижодкорнинг мисраларида мадҳ этилганидек, жаззахликлар бугун шаҳар ва қишлоқларини обод, гулу гулзорларга айлантириш йўлида ғайрат камарини белига маҳкам боғлаган. Бунга воҳада бўлиб, кўпдан-кўп манзил ва маконларни кезганимда, оддий, меҳнатни ёр деб билган одамлар билан учрашиб гурунглашганимда ич-ичимдан тўла ҳис этдим.

«Замин шифокорлари» деган шарафли ном олган «Учтепамахсуссувпудрат» масъулияти чекланган жамиятининг кўп сонли жамоаси бош мақсади – экин экиладиган, маъмурчилик неъматлари яратиладиган ер майдонларининг ҳолатини ўнглаб бориш, бошқача айтганда даволаш. Қизиқ ҳолат. Агар шу кунда мабодо сиз қайси туман, ёки манзилда бўлсангиз, катта йўлга яқин худуд ёқасидаги зовурлар бўйида жоним отим ишлаётган экскаваторларга кўзингиз тушади. Бир қараганда, баҳайбат филга ўхшаб нуқул хартумини чўзганича ер қазитган бу қудратли «темир қўшин» йиллар давомида кўзи беркилиб қолган зовурлар йўлини шошилмасдан тозалаб борапти.

Маълумки, 2020 йил 11 августда Ўзбекистон Президентининг «Жиззах ва Сирдарё вилоятларида сув ресурсларидан самарали фойдаланиш ва ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш бўйича кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-4801-сон қарори қабул қилинган эди. Мазкур ҳужжатда асосий эътибор қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада барқарор ривожлантириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, унумдорлигини ошириш ва шу аснода қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини кўпайтириш, шунингдек, мелиорация ишларини ташкил этиш ва молиялаштириш

механизмларини такомиллаштириш учун зарур шарт-шароитларни яратиш борасида қатор вазифалар белгилаб берилган. Жумладан, 2021-2023 йилларда сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш ҳамда суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини тубдан яхшилаш,

қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг устувор вазифалари белгиланган. «Учтепамахсуссувпудрат» масъулияти чекланган жамиятига Зомин туманидаги «Зоминсой» каналини реконструкция қилиш учун 6 миллиард 150 миллион сўм миқдорида маблағ ажратилади. Янгитдан бошланган тендер объектлари сирасига Шароф Рашидов туманидаги «Қанғли» каналининг ПК16+00 дан ПК29+30 гача қисмини реконструкция қилишга 2 миллиард 123 миллион сўмдан ортик, Шароф Рашидов туманидаги «Қалия», «Олмачи» ва «Раваллик» каналларини реконструкция қилишга 1 ярим миллиард сўм, Зарбдор туманидаги «Оқар», «Кериз» ва «Шарқ юлдузи» фермер хўжаликлари худудлари уюшмасидаги ёпиқ-горизонтал дренаж тармоқларини қуришга 2 миллиард 100 миллион сўм, Зарбдор туманидаги «Мустақиллик куёши», «Бўстон», «Шарқ юлдузи», «Истикбол», «Ғалаба», «Намуна», «Иқбол», «Ғолиб» ва «Оқар» фермер хўжаликлари уюшмалари худудидаги коллектор тармоқларини қуриш ва реконструкция қилишга 1 миллиард 720 миллион сўм, Зарбдор туманидаги «К-10» коллекторини 1-босқич тизимли таъмирлаш-тиклаш ишларига 2 миллиард 850 миллион сўм йўналтириладиган бўлди.

– Биласиз, ҳаммамизнинг тирикчилигимиз, рўзгоримиз она замин билан узвий боғлиқ. Шу сабабдан давлатимиз ҳам, қўли кадоқ меҳнат аҳли ҳам бирдай ризқ-рўз битадиган ҳосилдор ерларни кўз қорачигидай асраб келади. Ахир биздан кейин келадиган авлодларни ҳам мана шу ер боқади. Шунини инобатга олиб жамоамиз ишчилари ер бағрини узоқ йиллар давомида азоблаб келган шўр, зах, сизот сувлар балосидан аритиш учун бор кучи билан ҳаракат қилишмоқда. Натижада йилдан-йилга ерларнинг унумдорлиги, олинаётган ҳосил салмоғи ошмоқда, – дейди «Учтепамахсуссувпудрат» масъулияти чекланган жамияти директори, тажрибали ирригатор

Шухрат Саримсоқов. – Шу мақсадда 2021 йилда жамият ўз фаолият доирасини кенгайтириш ва ривожлантириш, янги иш ўринлари яратишни кўзламоқда. Мавжуд техника воситалари ва бошқа механизмларнинг ишлаб чиқариш қувватларидан келиб чиқиб, 16 миллиард 443 миллион сўмдан ортик ишни урдалашни, шу билан бирга ўн икки нафар янги иш ўрни яратишни мақсад қилганмиз.

«Учтепамахсуссувпудрат» масъулияти чекланган жамияти жамоаси анча мураккаб ва қийин кечган 2020 йилни ҳам муваффақият билан якунлади. Масалан, йилдан-йилга ўтувчи, лойиҳавий қиймати 22 миллиард сўмдан ортикни ташкил этадиган (узунлиги 3,26 км.) Зомин шаҳридаги «Зоминсой» каналини реконструкция қилиш объектида 2019 йилда (1,2 км.) 4 миллиард 837 миллион сўмликдан ортик ишлар

Марлен Сейтмететов, Санжар Тожибоев, Илҳом Аҳадов, Бекзод Ўлмасов, механизаторлар Аъзам Бойзаков, Асрор Тошбеков ҳамда ҳайдовчи Абдуғаффор Юлдошев ана шундай ўз касбининг фидойиларидир. Уларнинг ғайрат ва шижоати сабаб жамоа ўз олдида қўйган режаларини имкон қадар вақтида урдалаб келмоқда.

МЕҲНАТНИ ЭЛДАГИ

бажарилган бўлса, 2020 йилга келиб эса (2,06 км.) 9 миллиард 93 миллион сўмликдан ортик капитал маблағлар ажратилди. Лойиҳавий қиймати 5 миллиард 921 миллион сўмдан ортик (йилдан-йилга ўтувчи шартнома) 3,46 км. узунликдаги Янгиобод тумани «Сармич» сув омборини реконструкция қилиш объектида 2019 йилда (8 км.) да 2 миллиард 688 миллион сўмликдан ортик, 2020 йилда эса (2,66 км.) да 3 миллиард 232 миллион сўмликдан ортик иш бажарилди.

Янгиобод – тоғли туман. Мазкур тумандаги «Баландчақир» қишлоқ фуқаролар йиғини худудида ўн дона суғориш (тик қудуқларини қуриш) учун 2019 йилда 2 миллиард 711 миллион сўмдан ортик, 2020 йилда эса 1 миллиард 40 миллион сўмдан ортик маблағ сарфланди. Ҳозирги кунда ўша жойларга ўн дона қудуқ қурилган бўлиб, унга 955 миллион сўмдан ортик маблағ сарфланди, 84 миллион сўмдан ортик маблағ иқтисод қилиб қолинди. Шу билан бирга, Инқирозга қарши курашиш жамғармаси маблағлари ҳисобига қурилган лойиҳавий қиймати 282 миллион сўмдан ортик маблағ сарфланиб Янгиобод туманидаги «Баландчақирсой» қишлоқ фуқаролар йиғини худудида бир дона суғориш (тик қудуқ) иншооти қурилиб аҳоли ихтиёрига топширилди. Сардоба туманидаги «Марказий чап тармоқ» (14,059 км.) каналини таъмирлаш-тиклаш объектида 15 миллиард 307 миллион сўмдан ортик маблағ сарфланиб, таъмирлаш ва қурилиш ишлари бажарилди.

Жамоада меҳнат фаолияти мактовга, ўрганишга арзигулик ходимлар, экскаватор ва бульдозер ҳайдовчилари кўп. Бош муҳандис Ориф Шукуров, техника хавфсизлиги бўлими бошлиғи Шухрат Турсунов, ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи Акбар Ачилов, бульдозерчилар

Бир ширин ҳид таралар ердан

Баҳмалдек қорайиб турган осмон соф кўкимтир ранга кириб улгурган, қишлоқ одамлари айна шу маҳалда уйқуга бош қўйган. Бунини қаранг, ана шу нуқтадан бутун чор-атроф жавониб – ҳов пастликдаги кўчалар, дарахтни панасида ястаниб кетган уйлар, олисроқ масофада овоз чиқариб шалдираб оқайган анҳор, каналнинг ҳар икки юзидаги оромидан боғлар, олис-олислардан худди улкан ва салобатли қалъалардай қорайиб ётган баҳайбат тоғлар – ҳамма-ҳаммаси худди қўл қафтидай аниқ-тиниқ кўриниб турарди. Ўнгу сўл томонда тарихий гўша ҳисобланган Учтепанинг ям-яшил боғзорлари, шип-шийдам, ялонғоч таналари изғирин совуқдан дийдираб тургандек кўринаётган дарахтлар... Яқинда бу ердан унчалик ҳам олис бўлмаган манзилда яна бир катта қурилиш, улкан коллекторнинг пойдеворига тамал тоши қўйилиши керак эди.

Қаҳратон ҳукм сурадиган, изғирин, аёзли кунларнинг ана шундай бир кунда кечаси соат ўнлар чамасида Шухрат аканинг дарвозасини тақиллатишди. Одатда бу пайтда у аллақачон дам олишга ётган бўларди. Аммо негадир ўша кунни ҳордиғи кечикди. Шунданми дарҳол дарвоза томонга югурди. Келган киши «Учтепамахсуссувпудрат» масъулияти чекланган жамиятида ишлаётган мутахассис йигит эди. У худди гулдиракдек баланд овозда «Шаҳардан олисда коллектор қазитган экскаваторчилар аҳволдан бир хабар олмаймизми», деди дабдурустан. Хуллас, йигитча айвонда кутиб тургунча, Шухрат ака апил-тапил иссиқроқ кийиниб чикди. Дарвозанинг шундоққина ёнгинасида уларни қўлига фонус кўтарган ҳайдовчи йигит кутиб турарди. Қаҳратоннинг ёмғир, қорида билчилаб лойга айланган тупроқли йўлдан юриб, лой сув кечиб олис манзилга етиб, вагон уйларга бош суққунларигача роса бир ярим соат ўтди.

Улар манзилда ҳозир бўлган чоғларида, беш-олти нафар норгул йигитлар кирза этикларини қўлига олиб, чарсиллаб ёнаётган гулханга тутганларича уларни қуришти билан машғул эди. Бошқа бир экскаватор ҳайдовчиси эса темирдан тиргаб ясалган қўлбола ўчоқда биқирлаб қайнаётган қозоннинг остига тараша қаларди. Бир маҳал у чўмични қозонга

ботириб, озгина шўрва сузиб олди. Секин озгига олиб бориб тузини татиган бўлди. Тунги йўқловнинг сабаби экскаваторчилар ҳолидан хабар олиш эканлигини уларнинг ҳаммаси яхши англаб турарди. Йигитлар келганларнинг хурмати бажо келтириб, ўрнидан сапчиб туриб, одоб билан салом беришди, тўрдан жой кўрсатди. Йигитларнинг барчаси барваста, соғлом, куч-ғайрат, шижоат юзида барқ уриб турарди. Турган гапки, бундайин шербилак йигитлар билан жуда кўп эзгу юмушларни удаласа бўлади.

«Маъзур тутасизлар, йигитлар. Кеч бўлишига қарамай, ҳаловатларингни бузиб бўлса-да, ахволларингдан бохабар бўлишни, иш маромини кўздан кечиришни лозим топдим, – деди Шухрат Саримсоқов меҳрибонлик билан. – Биласизлар, ўзи кундалик турмушда, ҳаётда инсон боласини имтиҳон қиладиган, чиғирик-

рига кут-барака энишига баҳоли қудрат хисса қўшди. Хуллас, эл-улус бугун-да чўл бўстон дея агайдиган манзилда янги қишлоқ ва шаҳарчалар барпо этилиб, чўл обод масканга айлантирилди.

Ҳа, у мана шундайин эзгу ва савобли ишларга озми-кўпми хисса қўшиш ниятида тер тўқди, ҳалол ва сидқидилдан меҳнат қилди. Албатта, иш бўлгандан кейин баъзан нуқсонсиз, камчиликсиз бўлмас экан. Баъзан кимлар биландир тортишишга, қонуний ҳақингни талаб қилишга, тирашишга ҳам тўғри келади. Ҳар нима бўлганда ҳам энг аввало жамоада ишлайдиган қора кўзлар манфаати биринчи ўринга қўйилади.

Аслида бу тахлит обод гўшалар, кенг ва равон, сув оқадиган анҳор ва каналлар, кенг кўламдаги ишлар осонликча бўлгани йўқ. Масалан, тунов куни бир издиҳомда кўз таниши, унга қарата тап-тортмасдан бундан ўн йиллар аввал қурилган каналнинг баъзи бир камчиликларини у раҳбарлик қиладиган

умримда кўрмаган, учратмаган антика машиналар қаторлашиб турарди. Етти-та экскаватор, иккита бульдозер, трактор, автотягач, «Камаз» русумли юк машинаси автогадгаргич (*жами 21 та техника воситалари*) мавжуд. Беихтиёр шу тобда «бутун бир бошли завод-кубу» деган ўй хаёлимни жимирлатади.

Жамият ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи Акбар Ачилов каминага бу ердаги мавжуд техника воситалари удалайдиган вазифалар тўғрисида бир-бирдан кизик воқеа-ҳодисаларни сўзлаб берди. Акбар ака қўлидаги ён дафтарга ишора қилди: «Бунда жамоамиз бажараётган барча рақамлар жой этилган. Агар ўрни бўлса, ўшалардан айримларини келтириб ўтсам...» Бажонидил, рози бўлдим.

– Ўтган йилнинг ўзида жамиятимизда тер тўқаётган эллик нафар ишчи вилоятнинг барча ҳудудларида фаолият кўрсатди. Жумладан, қурилиш-монтаж ишларини удалаш учун етарлича техника ва ишчи кучи жалб этилди, –

темирларга қўл тегса совуғи этни узиб оладигандай жазиллатар эди. Баъзан қўллар қовишиб қолади. Шунга қарамай иш аниқ режа асосида кетмоқда. Учтепаннинг бир учи Шароф Рашидов туманининг пахта экиладиган кенг далаларига туташган. Атроф сарғайиб, шудгорланиб, қорайиб ётган теп-текис кенгликлардан иборат. Осмонда қушлар хавони ўқдай кесиб учди. Қувраб, совуқдан жунжикиб ётган ўт-ўланлар орасида қўй-қўзилар кўрина-

Реклама ўрнида

ЭЪТИРОФ КЎКАРТИРАР

дан обдон ўтказиб турадиган, синов ва имтиҳон қиладиган нарсалар жуда кўп. Энди сиз билан биз ана шундайин синовли кунларни бугун ўз бошимиздан кечиряпмиз. Бундан эсон-омон, чиникиб чиқиш ҳар биримизнинг ҳозирги ҳаракатимизга узвий боғлиқдир». Шухрат ака бу сўзларни хотиржам айта туриб, беихтиёр ўнг қўлини баландлатди. Кейин салмоқли оҳангда сўзини қолган жойидан давом эттира кетди. «Хабарларингиз бўлса керак, «Яхши мева бермайдиган дарахт ўтин бўлади», деган гап бор. Шу маънода, орамизда мева бермайдиган, эл-юртга зиғирча нафи тегмайдиган инсонлар бўлмаслиги керак. Хайрият, сиз билан биз бу нақлнинг мазмун моҳиятини, таг илдизини яхши ҳис этамиз, англаб етганмиз. Демокриманки, кийинчилик ва мушкулларнинг кўпи кетиб, ози қолди. Ҳадемай, канал ишга тушиб, чексиз дала-тузга, боғу роғларга тириклик сувини бера бошлайди. Ана шунда сиз билан бизнинг тунни тонгга улаб қилган заҳматларимиз унутилиб кетади. Ҳозирча ишни об-ҳавонинг авзойига қараб, бир маромда олиб бораверинглр...»

Давра қурган йигитлар бу гапларни раҳбардан эмас, жондек жигарларидан эшитгандек таъсирланишди. Шухрат аканинг кўзига тик қараб, «маъқул», «худди шундай», дея бир овоздан маъқуллашди.

Халқ нақлларидаги ҳақиқат

Шухрат Саримсоқовнинг «Учтепамахсуссувпудрат» масъулияти чекланган жамияти директори бўлиб, катта масъулиятни зиммасига олганига анча йил бўлди. Ўтган вақт ичида унинг фикри-зикри, ўй-хаёли доимо жамоа юмушларини удалашда бўлади. Шу ваздан у хордиқ нима, хузур-ҳаловат нима деяри билмайди. Буни қаранг, ўтган вақт мобайнида кўз ўнгида Шароф Рашидов туманининг лой, балчик, кўримсиз, тор кўчалари, нураб, тўкилиб тушаёзган қатор уйлари, масжидлари, қадимги қалъалардан мерос қолган хароба деворлари, сассиқ ис босган ҳовузли, кўримсиз бошқа иморатлар ер юзидан супуриб ташланиб, ўрнига оромижон, қулинг ўргулсин боғ-роғлар, кўчалари теп-текис, обод қишлоқлар қад ростлади. Ўзи бошчилик қиляётган жамият азаматлари саъй-ҳаракати билан қанчадан-қанча канал, коллекторлар қазиб, сув келтирди. Қўшни ҳудудларда янгидан ер майдонлари ўзлаштириб, одамларнинг рўзго-

жамоага ёпиштирмоқчи бўлди. «Ҳой барака, топкур. У ишнинг бошида мен ҳам, жамоадагилар ҳам умуман турмаганмиз. Эътиборингиз учун камина ўша чоғлари бошқа жойда «кетмон чопардим», деган гапларни жиғибийрон бўлиб тушунтиришга ҳаракат қилди. Аммо тушунишни истамайдиган, тирноқ остидан кир қидиришга мойил кимсалар билан тортишиб ўтиришнинг ўзи ортиқча. «Ит хурар, карвон ўтар», «Мевали дарахтга тош отишади», деган халқ нақллари бежиз эмас. Шухрат ака шуларни ўйладио, мийиғида маъноли табассум қилиб қўя қолди.

Замонавий техникалар «завод»и

...Ойдин, осуда, сокин бир тун. Айни шу лаҳзада кўк тоқида ярқираб, жилваланиб турган тиллақошдай бир тилим ой сон-саноксиз дарахтлар панасига яшириниб улгурган, осмон бир-биридан тиниқ, бир-биридан йирик ситоралар билан тўлиб кетгандай эди. Худди ўрдадек келадиган ҳовли, турфа хил дарахтларга чулганган боғ зим-зиё эди. Бу қоронғуликда одам бўйи келадиган анорлар орасида, аллақандай қушларнинг чириллаши қулоқни қоматга келтирарди.

Ҳафсала билан қурилган олди айвонли майдончада анча-мунча одамлар куймаланиб юришибди. Жамиятнинг техника воситалари жойлашган ва сакланадиган парки ҳовлисида замонавий, чўмичини қайириб олган экскаватор, бульдозер, автокран, автотягач, яна тагин қандайдир ускуналар, машина темир-терсақлари қалашиб ётар, нарироқда эса дала вагонлари ва юк кўтарадиган кранлар, тагин мен

дейди «Учтепамахсуссувпудрат» масъулияти чекланган жамияти ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи Акбар Ачилов. – «Зоминсой» каналини реконструкция қилиш, Янгиобод туманидаги «Сармич» сув омборини реконструкция қилиш, Янгиобод тумани ҳамда «Баландчақир» Сув истеъмолчилари уюшмасида мавжуд суғориш қудуқла-

рини қазийда жаҳон андозаларига тўламос келадиган тажриба ва иш йўсинлари амалиётга жорий этиб борилди. Хуллас, барча ишлар учун етарлича маблағ йўналтирилди.

Тун қўйнига кирганда фалак

...Қиш куни бир тутам. Соат беш бўлишига қарамай, кош қорайгандай туюлади. Ҳадемай қоронғу тушиди. Айнан ўша куни табиатда антика ҳодиса, яъни қалин туман тушиши ва совуқ ҳарорат кузатилди. Дарахтлар ва симёғочлар бор-бўйича, ёппасига оппоқ, момиқ қор билан бурканди. Аслида қор ёққани йўқ. Эл-улус табиатдаги бу ҳодисани кўп вақтдан бери булдуруқ (*изморос*) деб атайди. Булдуруқни қалин туман сабаб ҳарорат ҳаддан зиёд паст бўлганида ҳам кузатиш мумкин. Қахрамонимиз Шухрат Саримсоқов қиров атрофни бор бўйича қамраб олган ҳодисани беҳад ёқтиради. Учтепаннинг кўркам қишлоқлари ва дарахтзорларида кузатилган булдуруқ манзаралари бир-биридан гўзал ва ажойиб.

Ана шундай ноқулай об-ҳавода ҳам жамият ишчилари режадаги юмушларини бир дақиқага бўлса-да сусайтирилган йўқ. Ўша кезлари техниканинг сиртидаги

Қахрамонимиз Шухрат Саримсоқов қиров атрофни бор бўйича қамраб олган ҳодисани беҳад ёқтиради. Учтепаннинг кўркам қишлоқлари ва дарахтзорларида кузатилган булдуруқ манзаралари бир-биридан гўзал ва ажойиб.

Мана шу самимий эътирофнинг ўзиёқ Шухрат Саримсоқовнинг кимлигини бизга яққол англагандай бўлди.

Улуғбек ЖУМАЕВ,
«Оила даврасида» муҳбири

Ижтимоий тармоқлар оралаб...

Азамат Зиё
11 ч. · 📍Тилимиз заволи учун экилган
«уруф» «мевалари»

Машхур сайтлардан бири мақолага шундай сарлавҳа қўйибди: «Деградацияга учраган ерлар консервация қилинади».

Қаранг, бешта сўздан иккитаси – «боскинчи». Шуни «Завол топган ерлар асраб қолинади» дейилса, бир нима бўладими? Мана шуниси одамларга тушунарлироқ бўлмайди? «Деградация» завол, инкирозни, «консервация» асраш, сақлашни билдиради-ку.

«Маҳаллада дув-дув гап» кинофильмидаги бир лавҳада – омбор эшигидаги «Скоро приду» ёзувига кўзимиз тушиб, бугун кенг кулоч ёзган «Мы открылись» сингариларнинг уруғи қачон, қандай усталик ва узокни кўзлаб сепилганини англаш қийин эмас. Агар эсимизни йиғиб олмасак, эндиги «Мы открылись», «I love Tashkent»ларнинг 50-60 йилдан кейинги «мевалари» қанчалар аччиқ бўлишини ҳатто ўйлашга қўрқасан...

Qishloqlik O'qituvchi
8 ч. · 📍

Афсусдаман...

Кўпчилик менга «Домла. Аксарият воқеаларга, айниқса «қовун туширган» тўнкаларга муносабат билдирмайсиз» – дейишади.

Қандай қилиб муносабат билдирай? Ахир деярли барчасини ўзим ўқитган бўлсам. Ёшлигидан билган эдим. Лекин ота-оналари «Домла. Боламизга индаманг. Дипломи, иши, креслоси тайёр...» дейишар эди.

P.S. Ҳозир ҳам шу анъана давом этапти. Назаримда келажакда катта-катта қовун сайллари бўлади.

Mavlon Marasulov
21 ч. · 📍Отахондан
бизга «мастер-класс»

Яқинда отамнинг бир кадрдонини зиёрат қилгани бордик.

Байрам куни бўлгани учун турли ноз-неъматлар билан сийлашди. Орада амаки ташқарига чиқадиган бўлдилар ва келинзимнинг қаршиликларига қарамай, барибир ташқарига чиқяпман-ку, дея бўшаган идишларни дастурхондан бирйўла олиб кетдилар.

Бу иш билан уларнинг обрўлари бизнинг наздимизда асло тушиб қолмади, аксинча, оила боши ўз аҳлига қандай муносабатда бўлиши борасида шу биргина амал билан бизга «мастер-класс» ўтиб бердилар...

Нажот сари йўл

Людовик XIV ҳукмронлик қилган даврда бир маҳбус ўлим жазосига ҳукм қилинган эди. Зиндонда умрининг сўнгги кунларини ўтказар экан, ўлимига бир кун қолганида қирол тансоқчилари билан унинг олдида келди:

– Сенга бир имкон бераман. Агар ундан фойдалансанг, тирик қоласан. Зиндонда қочиш учун биргина йўл бор. Агар уни топиб, қочсанг, омон қолдинг. Агар топа олмасанг, тонгда аскарлар келиб, сени қатл қилишади, – деди.

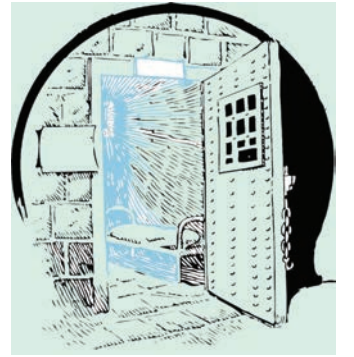
Қирол зиндон кўриқчилари билан биргаликда чиқиб кетди. Маҳбус дарҳол зиндонни кўздан кечири бошлади. Шифтда қандайдир тирқиш борлигини кўрди. Тирқишни очиш илинжида девордаги ғиштларга тирмашиб, аста-секин кўтарилди. Тирқишни оча олмай чарчаб, пастга йиқилди. Йиқилар чоғи оёғини қўйиб турган ғиштининг қимирлаганини сезгандай бўлди. Ўрнидан туриб, сурилган

ғиштни олиб ташлади.

Шу таҳлид девордан бир-неча ғиштни олиб ташлаб, девор ортидаги кўлни кўрди. Бу озодлик манзараси эди. Бор кучини сарфлаб ғиштларни жойидан кўчира бошлади. Охири панжарага дуч келди. Зиндоннинг деворларидан сўнг ташқи қисмидан панжара билан ўралган экан. Маҳбус нима қиларини билмай панжара олдида ўтирганича тушқун бўлди.

У туни билан шу панжара олдида кўчани томоша қилиб ўтирди. Шу таҳлид уйқусиз тун ўтди. Тонг ёришди.

Маҳбус зиндон эшигидаги тешикдан қиролнинг унга тикилиб турганини кўрди. Қирол:

– Кўришиб турибдики, сен ундай олмабсан!

– Менга нисбатан ҳаққонийлик қиласан, деб ўйлаган эдим.

– Мен ҳаққонийлик қилдим!

– Мен зиндондан қочишнинг ҳеч бир йўлини топа олмадим! Сен мени алдадинг!

– Йўқ, сени алдамадим... Зиндоннинг эшиги очик эди...

Инсон доим ҳаётини ўзи учун қийинлаштиришга уринади. Ҳаётимиз оддий қонуниятлар устига қурилган, биз эса уни ўта мураккаб тасаввур қиламиз.

ТАБАССУМ ☺☺☺

Сени танимайди...

Бир отахон шифокорнинг олдида эшагини етаклаб келибди.

— Дўхтир ўғлим, эшагимни бир кўрсанг, икки кундан буён ўт емайди, сув ичмайди. Бунга бир нарсасига бўлган, — дебди у.

— Э, нималар деяпсиз, — шифокорнинг аччиғи чиқиб, қаддини гоз тутибди. — Мен мол дўхтири эмас, жарроҳман, жарроҳ!

— Майли, кўравер, — дермиш отахон. — Сенинг жарроҳлигингни эшагим билиб ўтирибдими?

Кутиб туришади

Лотереядан бир миллион ютиб олган одамдан интервью олишяпти.

— Табриклаймиз! Сиз мана бугун бир миллион ютиб олдингиз.

— Раҳмат.

— Энди бу пулларни нима қилмоқчисиз?

— Бу пулларни қарзларимга бераман.

— Қолганлари-чи?

— Қолганлари кутиб туришади.

ПАЗАНДАЛИК

МЕВАЛИ КЕКС

Бу кекс осон ва тез тайёрланади. Ўзи эса юмшоққина ва мазали бўлгани учун кўпчиликка манзур бўлади.

Керакли масалликлар: 200 грамм сариёғ, 200 грамм шакар, 1,5 грамм ванилин, 0,5 чойқошиқ қабартма (*разрыхлитель*), 4 дона тухум, 200 грамм мева.

Устига қуйиш учун қўшимча: 1 дона тухум, 50 грамм шакар, 120 миллилитр сут.

Аввал хона ҳароратида турган сариёққа шакар, тухумни солиб, яхшилаб аралаштирамиз. Кейин ун, ванилин, қабартма солиб, миксернинг паст тезлигида

аралаштирамиз. Хоҳишга кўра, ҳар хил мева қўшса ҳам бўлади. Масалан, банан, кулупнай ёки олма солингани ҳам яхши чиқади.

180 даражада қизиган печга 30 дақиқага қўямиз, унча устига қуйиладиган маҳсулотни тайёрлаб оламиз. Сут, тухум, шакар ҳаммасини биргаликда миксерлаймиз.

30 дақиқадан сўнг, печдан олиб устига қуямиз ва яна печда 25 дақиқа пиширилади. Ёқимли иштаҳа!

Эълон

2005 йилда 1 - Тошкент педагогика коллежи томонидан Холматова (Таджибаева) Садоқат Очиловнага берилган 2433-сон билан рўйхатга олинган К. № 1074787 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

OILA
DAVRASIDA
Mustahkam oila — yurt tayanchi
Ijtimoiy-siyosiy, ma'naviy-ma'rifiy gazeta

«Оила даврасида» газетаси тахририяти масъулияти чекланган жамияти

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси Кенгаши;
Ўзбекистон ёшлар иттифоқи марказий кенгаши;
«Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси;
«Ўзбекистон почтаси» акциядорлик жамияти;
«Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси;
Акциядорлик тижорат «Алоқабанк».

Газетада интернет материалларидан ҳам фойдаланилган.
Газета 2012 йил 20 апрелда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0814-рақам билан рўйхатга олинган.
«Шарк» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41.

Бош муҳаррир

Ҳуснидин
БЕРДИЕВ

Тахририят манзили:

Тошкент шаҳри, 100000. Амир Темур 1-тор кўчаси, 2-уй.

Тел/факс: 234-83-45. E-mail: info@od-press.uz

Газета тахририят компютерида терилди ва саҳифаланди.

Буюртма: Г-127
ISSN 2181-6190
Обуна индекси — 193
Адади: 1 259 нусха.
Нархи: келишув асосида.
Қогоз бичими А-3, ҳажми 2 босма табоқ.
Офсет усулида босилган.

Чоп этишга топширилди: 20:00

123456